

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΠΕΙΓΟΝ- ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

Αθήνα 18/05/2026

ΑΡ. ΕΜΠ ΠΡΩΤ.: 6

Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΤΑΚΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση : Μενάνδρου 22
Ταχ. Κώδικας : 105 52- Αθήνα
Πληροφορίες : [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

ΠΡΟΣ: [REDACTED]

2. Γεν. [REDACTED]
κ. [REDACTED]

ΜΕΣΩ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 2102125142-5083
2410670490

E-Mail : [REDACTED]@minagric.gr
[REDACTED]@minagric.gr
[REDACTED]@minagric.gr

ΘΕΜΑ: ΤΑΜΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ- ΣΥΝΤΑΞΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΕΝΑΡΞΗΣ -ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (πρώην Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών), είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, εποπτευόμενο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Συστάθηκε κατά το έτος 1937, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Α.Ν. 574/37 «Περί Οργανισμού του Υπουργείου Γεωργίας» (ΦΕΚ 110/τ.Α'/30.05.1937), όπως αντικαταστάθηκαν από τις διατάξεις του Α.Ν. 389 «Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των περί Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών διατάξεων» (ΦΕΚ 233/τ.Α'/28.07.1943) και του Β.Δ. 284/61 «Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των περί Διοικήσεως, Διαχειρίσεως και Λειτουργίας του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών καμένων διατάξεων» (ΦΕΚ 82/τ. Α'/18.05.1961). Μετονομάστηκε σε Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 3889/2010 «Χρηματοδότηση Περιβαλλοντικών Παρεμβάσεων, Πράσινο Ταμείο, Κύρωση Δασικών Χαρτών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 182/τ.Α'/14.10.2010).

Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, έχει δικά του έσοδα, τα οποία προέρχονται από δραστηριότητες της γεωργίας (είσπραξη προστίμων φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών ελέγχων, εγγραφές μελών μητρώου

αγροτών, ανταποδοτικά τέλη, παράβολα, πρόστιμα αλιείας κλπ.) και από πωλήσεις πινακίδων γεωργικών μηχανημάτων. Τα εν λόγω έσοδα κατατίθενται σε λογαριασμούς που τηρούνται στην Τράπεζα Ελλάδος.

Σύμφωνα με το Β.Δ. 284/1961 (άρθρο 7, παρ.2) το Τ.Γ.&Κ. είναι υποχρεωμένο να τηρεί με τάξη και ακρίβεια τα κάτωθι Λογιστικά Βιβλία, διακριτά (κεχωρισμένως) για τη διαχείριση των πόρων της ΥΕΒ και χωριστά για τη διαχείριση των πόρων που προέρχονται από τις λοιπές εξυπηρετούμενες υπό του Ταμείου Υπηρεσίες και Ιδρύματα.

1. Καθημερινό Ημερολόγιο (βιβλίο Ταμείου)
2. Ημερολόγιο Εσόδων
3. Ημερολόγιο Εξόδων
4. Καθολικό Εσόδων
5. Καθολικό Εξόδων
6. Βιβλίο Ακινήτου Κεφαλαίου
7. Βιβλίο Μονίμου Υλικού
8. Βιβλίο Αναλωσίμου Υλικού
9. Βιβλίο Ζωικού Κεφαλαίου
10. Βιβλίο Απογραφών
11. Βιβλίο Ισολογισμών και Απολογισμών
12. Βιβλίο Ατελειών
13. Βιβλίο χορηγουμένων και αναλωσίμων πιστώσεων
14. Βιβλίο υπολόγων ενταλμάτων προπληρωμής
15. Βιβλίο κινήσεως διπλοτύπων εισπραχθέντων εσόδων του Ταμείου
16. Βιβλίο Παγίων Προκαταβολών, όπως και κάθε άλλο Βιβλίο ή έντυπο που κρίνεται απαραίτητο για την καλύτερη διεξαγωγή της Υπηρεσίας του Ταμείου.

Εκτός από τα Λογιστικά Βιβλία, τηρούνται κατά το Β.Δ. 284/1961 και ειδικά αριθμημένα έντυπα:

1. Τριπλότυπο εγγραφής Μονίμου Υλικού
2. Τριπλότυπο διαγραφής Μονίμου Υλικού
3. Τριπλότυπο εισαγωγής Αναλωσίμου Υλικού
4. Τριπλότυπο εξαγωγής Αναλωσίμου Υλικού
5. Διπλότυπο Εισπράξεων

Κάθε έτος πρέπει να καταρτίζονται τρεις (3) προϋπολογισμοί: τον προϋπολογισμό του φορέα Φ110, που αφορά το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας και τον προϋπολογισμό του φορέα Φ001 με τα Α' και Β' Παραρτήματα αυτού (Ειδικός Λογαριασμός Εμποροπαραγωγής & Φυτωρίων και Υπηρεσία Εγγείων Βελτιώσεων), οι οποίοι εγκρίνονται από το Δ.Σ. του Ταμείου και τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σε συνέχεια του με αριθμού πρωτοκόλλου 18/07-05-2026 εγγράφου μας και λαμβάνοντας υπόψη μας τα ευρήματα των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν τόσο από την 1^η Υπηρεσία Επιτρόπου Τομέα Αγροτικής Ανάπτυξης του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσο και από την Ε' Δημοσιονομικά Υπηρεσία Εποπτείας και Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σας ενημερώνουμε τα κάτωθι :

**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ &
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ**

Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες εκθέσεις ελέγχου μεταξύ άλλων ευρημάτων καταγράφονται τα εξής :

Α) Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας υφίσταται ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου χωρίς την ύπαρξη οργανικών θέσεων, προσωπικού και εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Στο πρόσφατο παρελθόν υπήρχαν οργανικές θέσεις στο Ταμείο και υπηρετούσαν συνάδελφοι διαφόρων ειδικοτήτων μέχρι την σύνταξή τους από το Ταμείο.

Β) Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας τηρεί λογιστικό απλογραφικό σύστημα ταμειακής βάσης αναγνωρίζοντας τα έσοδα και τα έξοδα την ημέρα που πραγματοποιείται η ταμειακή κίνηση (είσπραξη εσόδου / πληρωμή εξόδου) **και δεν τηρεί ως όφειλε το διπλογραφικό σύστημα.**

Γ) Ενημερώνεται πλημμελώς το Μητρώο Παγίων και υπάρχουν ελλείψεις ως προς την πλήρη καταγραφή των παγίων, τα στοιχεία εξατομίκευτης αυτών, την αποτύπωση και επικαιροποίηση της αξίας τους, την υιοθέτηση διαδικασιών καταστροφής ή απόσυρσης όσων από αυτά δεν είναι πλέον λειτουργικά.

Ως αποτέλεσμα των προαναφερόμενων στο σημείο Β δεν συντάσσονται όλες οι υποχρεωτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις ήτοι η Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (Ισολογισμός), Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης (Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης), Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης, Κατάσταση ταμειακών ροών και οι Επεξηγηματικές σημειώσεις (Προσάρτημα).

Από τις εν λόγω καταστάσεις συντάσσεται μόνο ο Ισολογισμός χωρίς να είναι εφικτή η ορθή και πλήρης αποτύπωση όλων των απαιτούμενων κονδυλίων σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Αυτό οφείλεται κατά τη γνώμη μας κυρίως στην μη τήρηση του διπλογραφικού συστήματος αφού δεν τηρείται η καταγραφή των εσόδων και εξόδων σε δεδουλευμένη βάση αλλά σε ταμειακή βάση.

Επιπλέον δεν υφίσταται ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης της ακίνητης περιουσίας, μόνιμου και αναλώσιμου υλικού. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τη μη τήρηση διπλογραφικού συστήματος και τη μη λογιστική καταχώρηση παραστατικών απόκτησης παγίων στοιχείων, αναλώσιμου υλικού την ημέρα έκδοσης των σχετικών τιμολογίων, έχει ως αποτέλεσμα τη μη ορθή απεικόνιση της υπολειμματικής αξίας αυτών και κατ' επέκταση τη μη ορθή καταγραφή της Καθαρής Θέσης του Ταμείου.

Στην παρούσα φάση τηρούνται χειρόγραφα με πολλές σημαντικότερες ελλείψεις, τα απαιτούμενα από το νόμο βιβλία στα οποία οι Υπηρεσίες που εξυπηρετούνται από το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας καταχωρούν την ακίνητη περιουσία τους το μόνιμο υλικό και τα αναλώσιμα υλικά. Οι κινήσεις εγγραφής – διαγραφής του μόνιμου υλικού, όπως και εισαγωγής – εξαγωγής του αναλώσιμου πραγματοποιούνται με θεωρημένα αρμοδίως σχετικά τριπλότυπα στοιχεία.

Στον ελεγχόμενο φορέα δεν λειτουργεί Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

Τις αρμοδιότητες για τον λόγο αυτό τις ασκεί το ΥΠΑΑΤ ως εποπτεύον.

Βάσει του άρθρου 2 της αριθμ. 1358/193758/15.7.2020 (ΦΕΚ Β' 3044/22.07.2020) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠΑΑΤ είναι αρμόδια, χωρίς όμως να έχουν συνταχθεί ετήσιες σχετικές εκθέσεις ελέγχου.

Προκύπτει ότι σκοπός του Ταμείου, για τον οποίο συστάθηκε πλέον δεν εξυπηρετείται, εφόσον πολλές υπηρεσίες έχουν καταργηθεί.
Είναι δεδομένο από τα ευρήματα ότι, το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο χρήζει συμμόρφωσης με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Λαμβάνοντας υπόψιν μας τα ανωτέρω προτείνουμε :

- Προτείνεται η λήψη απόφασης προκειμένου να ενσωματωθεί το Ταμείο στον Οργανισμό του ΥΠΑΑΤ, με δικούς του υπαλλήλους, με εσωτερικό οργανισμό και κανονισμό λειτουργίας, με δική του μονάδα εσωτερικού ελέγχου και με αντικείμενο τον χειρισμό των εσόδων και εξόδων του, για την εξυπηρέτηση των αναγκών και των σκοπών που είχε από την αρχή της δημιουργίας του το Ταμείο. Εφαρμόζοντας το διπλογραφικό σύστημα λογιστικής προκειμένου να εξάγεται ολοκληρωμένη εικόνα, περιλαμβάνοντας Ισολογισμό (περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις) και Αποτελέσματα Χρήσης, καταγράφοντας αναλυτικά τις όποιες μεταβολές στην περιουσία αυτού.
- Κατά την άποψή μας υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων τη δεδομένη χρονική στιγμή λόγω εποπτείας αυτού από την Γενική Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών.

1. Τη σύνταξη Ισολογισμού Έναρξης / Απογραφής.

Κατά την άποψή μας για την σύνταξη Ισολογισμού Απογραφής / Έναρξης με σκοπό την ορθή απεικόνιση σε δεδομένη χρονική στιγμή της χρηματοοικονομικής θέσης του Ταμείου πρέπει να προβλεφθούν φάσεις απογραφής και η συγκρότηση αρμόδιων επιτροπών. Το έργο των επιτροπών θα περιλαμβάνει συνοπτικά τα κάτωθι :

1α) Την καταγραφή – αποτίμηση της ακίνητης περιουσίας του Ταμείου (με τον έλεγχο και τη συγκέντρωση όλων των φυσικών φακέλων, αντιπαραβολή με το κτηματολόγιο κ.λ.π.),

1β) Τη δημιουργία και καταχώρηση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων της ακίνητης περιουσίας, του μόνιμου υλικού και τυχόν ύπαρξης αποθεμάτων αναλώσιμου υλικού.

1γ) Την καταγραφή – αποτίμηση και καταχώρηση στο σύστημα τυχόν άυλων περιουσιακών στοιχείων.

1δ) Ανάλογα με την ημερομηνία κτήσης ακίνητης περιουσίας και του μόνιμου υλικού την πραγματοποίηση αποσβέσεων και την ορθή απεικόνιση της υπολειμματικής αξίας αυτών σε δεδομένη χρονική στιγμή.

1ε) Την απογραφή πάσης φύσεως απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε δεδομένη χρονική στιγμή.

1στ) Την καταγραφή χρηματικών διαθεσίμων σε δεδομένη χρονική στιγμή.

1ζ) Την καταγραφή πάσης φύσεως συμβάσεων με ισχύ έως την ημερομηνία κατάρτισης του Ισολογισμού Έναρξης.

2. Την έναρξη τήρησης του Διπλογραφικού Συστήματος

Για την έναρξη τήρησης διπλογραφικού συστήματος απαιτείται αρχικά ο σχεδιασμός και η σύνδεση των Κωδικών Εσόδων και Εξόδων με τους κατάλληλους λογαριασμούς Γενικής Λογιστικής. Επιπλέον για την ορθή τήρηση του διπλογραφικού συστήματος απαιτείται η καταχώρηση όλων των παραστατικών (εσόδων, εξόδων, αγοράς αναλώσιμου, απόκτησης παγίων) την ημέρα έκδοσης / λήψης αυτών. Κατά την άποψη μας το γεγονός αυτό προϋποθέτει τη μηχανογραφική σύνδεση με το κεντρικό σύστημα των εξυπηρετούμενων από το Ταμείο Υπηρεσιών ώστε να είναι εφικτή η καταχώρηση πάσης φύσεως παραστατικών (εσόδων, εξόδων, αναλώσιμων, παγίων, ταμειακών κινήσεων κ.λ.π.).

3. Τη δημιουργία – λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος καταγραφής παγίων – αναλώσιμων υλικών

Εφόσον πραγματοποιηθούν οι προαναφερόμενες ενέργειες θα υπάρχει ηλεκτρονική βάση καταγραφής της ακίνητης περιουσίας, των παγίων στοιχείων και αναλώσιμου υλικού σε δεδομένη χρονική στιγμή. Μετά την απογραφή και τη σύνταξη του Ισολογισμού Έναρξης θα είναι εφικτή η εισαγωγή παγίων – αναλώσιμων περιουσιακών στοιχείων την ημέρα απόκτησης αυτών από τους αρμόδιους υπαλλήλους των εξυπηρετούμενων από το Ταμείο υπηρεσιών. Κατά τη διάρκεια της χρήσης θα υπάρχει δυνατότητα μηχανογραφικής παρακολούθησης ακίνητου – μόνιμου – αναλώσιμου υλικού εφόσον πραγματοποιηθούν μηχανογραφικά και οι τυχόν εξαγωγές – διαγραφές πάσης φύσεως υλικού με την έκδοση αντίστοιχων παραστατικών (Τριπλότυπα στοιχεία). Στο τέλος της χρήσης θα καθίσταται εφικτή η αυτόματη διενέργεια αποσβέσεων, η αυτόματη αποτίμηση των παγίων και αναλώσιμων υλικών.

4. ΑΝΑΓΚΗ ΜΕΙΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ για την σύνταξη Ισολογισμού έναρξης/απογραφής

1. Έλεγχος από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές σε συνεργασία με την Γενική Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών αρμοδίως, για την προετοιμασία συλλογής και επεξεργασία οικονομικών στοιχείων, με σκοπό την εναρμόνιση του Ταμείου με την ισχύουσα νομοθεσία (διπλογραφικό σύστημα, μητρώο παγίων , αποσβέσεις κλπ. όπως αναλυτικά αναφέρονται).

Έτσι εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ελέγχου, αφού θα γίνεται από εξωτερικούς ελεγκτές οι οποίοι δεν σχετίζονται με τον οργανισμό.

Σημειώνουμε την αναγκαιότητα της ύπαρξης ορκωτών ελεγκτών τη δεδομένη χρονική στιγμή , που το Ταμείο ως ΝΠΔΔ στερείται εξειδικευμένου λογιστικού προσωπικού , και υπάρχει αναγκαιότητα συμμόρφωσης με την ισχύουσα κείμενη νομοθεσία.

Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές θα παρέχουν καθοδήγηση για την ορθή εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου και των Ελληνικών Λογιστικών

Προτύπων (ΕΛΠ), με καθοριστικό ρόλο στην εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ), εάν αυτό απαιτείται.

Έλεγχος και εισήγηση ορθής αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων (ακίνητα, επενδύσεις, αποθέματα) του Ταμείου.

Τα εν λόγω οικονομικά στοιχεία θα αποσταλούν αρμοδίως στην Δ/ση Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης & Συνεργατισμού από την ΓΔΟΥ του ΥΠΑΑΤ, βάσει του ΠΔ 97/2017, για την σύνταξη Ισολογισμού έναρξης/απογραφής.

2. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το οποίο θα δύναται να αξιολογείται κατά περίπτωση αναγκαιότητας και από ορκωτούς εάν και εφόσον απαιτηθεί προσδίδοντας ελεγκτικό πλεονέκτημα.
3. Δ/ση Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης & Συνεργατισμού Τμήμα Επιθεώρησης, όπως ορίζεται σχετικά στο ΠΔ 97/2017 άρθρο 12. Σημειώνουμε ότι μεταξύ των άλλων αρμοδιοτήτων που αναγράφονται στο ΠΔ, αναφέρεται ρητά ότι αρμοδιότητα της Δ/σης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης & Συνεργατισμού - Τμήμα Επιθεώρησης, είναι και η σύνταξη των απολογισμών Εσόδων- Εξόδων, των Ισολογισμών χρηματικής διαχείρισης και περιουσιακής κατάστασης του Τ.Γ.&Κ. και των υπηρεσιών και ιδρυμάτων που εξυπηρετούνται οικονομικά από τον προϋπολογισμό του Ταμείου και τα Παραρτήματα αυτού.
4. Έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο: Παράλληλα με τους προαναφερόμενους ελέγχους και την αρμοδιότητες της Δ/σης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης & Συνεργατισμού, τα ΝΠΔΔ υπόκεινται στον κατασταλατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος είναι ο τελικός έλεγχος νομιμότητας και σκοπιμότητας.

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~